

Svar på høring 25/33 fra Lyreco Norge

Lyreco Norge stiller oss positive til at det legges til rette for standard kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter ved anskaffelser av høyriskoprodukter. Dette vil gi oss som tilbyder forutsigbarhet og vil sikre at det er beste praksis som vektlegges i de ulike konkurransene.

På generell basis vil vi bemerke at byrden som ligger på tilbyderne i form av dokumentasjon i dag er stor. Vi håper derfor at de standardiserte kontraktsvilkårene ikke øker denne byrden, men baserer seg på dokumentasjon gjennom anerkjente, internasjonale standarder.

Vi har i noen konkurranser opplevd at krav til dokumentasjon av f.eks. arbeidsforhold har kommet i strid med andre lovpålagte krav, slik som GDPR. Vi håper derfor at denne prosessen ivaretar slike hensyn.

Kontraktsvilkår	Bærekraftige leverandørkjeder	Lyrecos kommentar
Formål med kontraktsvilkårene	Formålet med kontraktsvilkårene er å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter, herunder anstendige arbeidsforhold, miljøhensyn og antikorrupsjon i forbindelse med produksjon av kontraktens gjenstand.	I forhold til totaliteten mener Lyreco Norge at vi, med vårt eksisterende arbeid på dette området er godt rustet til å oppfylle de kravene som foreslås
Formulering av kontraktsvilkårene	<p>Leverandøren skal gjennom hele avtaleperioden etterleve føringene i FNs Verdenserklæring om menneskerettigheter, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP), OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper om ansvarlig næringsliv og åpenhetsloven, ved å utføre aktsomhetsvurderinger.</p> <p>Bilag 1 spesifiserer underliggende konvensjoner, lover, resolusjoner og protokoll som skal respekteres ved produksjon av varer og tjenester med høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter, herunder anstendige arbeidsforhold, miljøhensyn og antikorrupsjon i leverandørkjeden. Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.</p> <p>Dersom leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakten, er leverandøren forpliktet til å videreføre kravene i leverandørkjeden og kontrollere etterlevelse.</p> <p>1. Aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv</p> <p>Aktsomhetsvurderinger skal utføres i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. De skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, alvorlighetsgraden av, og sannsynligheten for brudd på for grunnleggende menneskerettigheter.</p> <p>Redegjørelsen for aktsomhetsvurderinger skal være offentliggjort ved kontraktsinngåelse.</p> <p>Med aktsomhetsvurderinger menes å:</p> <p>a) Forankre ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer. Som et minimum innebærer dette å ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En eller flere offentlig tilgjengelige policies vedtatte av styret. Innholdet skal som minimum omfatte en forpliktelse om å respektere konvensjoner, lover, resolusjoner og protokoll i Bilag 1, i egen virksomhet og i leverandørkjeden.	<p>Til punkt 1:</p> <p>Vi mener vi er godt rustet til å etterleve disse kravene. Vi ønsker å presisere at dette også fordrer at oppdragsgiver må legge til rette for at dette blir en realitet gjennom utforming av konkurransene gjennom tydelighet på hvordan rapportering skal foregå, og ved å ha mekanismer i kontraktene som gjør det smidig å gjøre endringer der det er nødvendig for etterlevelse. Det kan f.eks. være en av våre</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • En eller flere ansatte på ledelsesnivå har ansvar for etterlevelse og rapportering om arbeidet med aktsomhetsvurderinger til styret. • Styret skal regelmessig følge opp rapportering om aktsomhetsvurderinger og iverksette egnede tiltak basert på resultatene fra rapporteringen. • Leverandøren skal ha rutiner for formidling og regelmessig oppfølging av en slik policy i egen virksomhet og i leverandørkjeden. <p>b) Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester i leverandørkjeder.</p> <p>c) Iverksette egnede tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser basert på virksomhetens prioriteringer og vurderinger etter bokstav b. Som et minimum innebærer dette å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanse aktiviteter som forårsaker eller bidrar til negativ påvirkning i egen virksomhet eller i leverandørkjeden. • fremme innkjøpsmetoder som ikke hindrer underleverandører og forretningspartnere fra å overholde konvensjoner, lover, resolusjoner og protokoll i Bilag 1. • etablere handlingsplaner i samråd med berørte interessenter og rettighetshavere eller deres representanter. <p>d) Kontrollere gjennomføring og resultater av tiltak etter bokstav c.</p> <p>e) Informere berørte interessenter og rettighetshavere om rutiner for aktsomhetsvurderinger og hvilke tiltak som er gjennomført for å kartlegge og håndtere faktisk eller potensiell negativ påvirkning. Funn og resultatet av disse aktivitetene skal være offentlig tilgjengelig. Leverandøren skal rapportere om gjennomførte og /eller planlagte tiltak for å rette opp skaden og/eller yte erstatning til skadelidende.</p> <p>f) Sørge for eller samarbeide om gjenoppretting og erstatning der dette er påkrevd.</p> <p>2. Kontraktsoppfølging</p> <p>Leverandøren skal kontrollere at Punkt 1 etterlevs i egen virksomhet og i leverandørkjeden.</p> <p>Ved varsling om brudd eller informasjon om særlige forhold som gir grunn til mistanke om forhold i strid med Punkt 1 i egen virksomhet eller i leverandørkjeden, skal leverandøren rapportere dette til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.</p> <p>For å kontrollere etterlevelse av Punkt 1 kan Oppdragsgiver pålegge leverandøren å;</p> <ul style="list-style-type: none"> - delta i oppfølgingssamtale(r) med Oppdragsgiver og /eller andre relevante interessenter. - besvare egenrapportering. - fremvise gjennomførte aktsomhetsvurderinger i henhold til kravene i Punkt 1. Oppdragsgiver angir hvilke produkter og hvilken del av leverandørkjeden som skal fremvises. - fremvise en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden, inkludert kontaktopplysninger, for utvalgte produkter, og/eller komponenter og/eller råvarer. Oppdragsgiver angir hvilke produkter og hvilken del av leverandørkjeden som skal fremvises. - fremvise rapport(er) relevant(e) for kravene i Punkt 1. - fremvise gjennomførte skjærpede aktsomhetsvurderinger ved ekstraordinære omstendigheter og kriser, som naturkatastrofer, epidemier, borgerkriger, væpnede konflikter o.l. som kan påvirke leveransene under denne kontrakten. <p>Svar skal gis innen rimelig tid og senest tre uker etter utsendelse fra Oppdragsgiver, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist.</p> <p>Oppdragsgiver har rett til å samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere og samarbeidspartnere under kontraktsoppfølgingen, samt å dele relevant informasjon og dokumentasjon fra oppfølgingen, som revisjonsrapporter. Oppdragsgiver skal sikre at informasjonen deles på forsvarlig måte og at taushetsplikt ivaretas.</p>	<p>underleverandører som ikke lenger oppfyller våre krav. Da må det legges til rette for at oppdragsgiver og leverandør sammen finner gode alternativer.</p> <p>Til punkt 2: Det er viktig med tydelighet i kontraktene på hvilke rapporter som faktisk forventes, og at disse er begrenset til et «need to have»-nivå.</p>
--	---	---

	<p>3. Sanksjoner</p> <p>Den primære arbeidsmetoden når brudd på kontraktsvilkårene oppdages, er veiledning og dialog med leverandøren. Oppdragsgiver vil likevel kunne sanksjonere omfattende og klare brudd på kontraktsvilkårene.</p> <p>Ved brudd på Punkt 1-2, eller om det foreligger mangler i dokumentasjonen, gjelder sanksjonsbestemmelser i hovedkontrakten med følgende tillegg og presiseringer.</p> <p>Oppdragsgiver kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stille krav om å komplettere mangelfull informasjon: Ved mangelfull informasjon skal ny eller utbedret dokumentasjon sendes inn uten ugrunnet opphold. • Kreve retting: Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan kontraktsbruddene skal rettes. Tiltakene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges innen rimelig tid og senest innen fire uker. Oppdragsgiver skal godkjenne tiltaksplanen og dokumentasjon av rettelser. • Iverksette midlertidig stans i hele eller deler av leveransen ved vesentlig kontraktsbrudd. Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd. • Kreve at leverandøren bytter underleverandør ved vesentlig kontraktsbrudd. Dette skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver. • Kreve dagbot: Oppdragsgiver har rett å kreve dagbot når leverandøren ikke oppfyller kravet om å fremlegge tiltaksplan eller tiltaksplanen ikke blir overholdt. Dagboten påløper automatisk. Dagboten utgjør [x] prosent av samlet vederlag for leveransen (kontraktssummen) ekskl. merverdiavgift for hver kalenderdag forsinkelsen varer, men begrenset til maksimalt [x] kalenderdager. • Heve kontrakten: Ved vesentlig kontraktsbrudd kan Oppdragsgiver heve kontrakten. Selv om Leverandøren eller underleverandøren retter, er dette ikke til hinder for at Oppdragsgiver kan heve. 	<p>Til punkt 3:</p> <p>Det bør presiseres at første skritt er retting. Det fordrer at begge parter er innstilt på å finne gode alternativer. Se også punkt 1.</p>
Spørsmål:	<p>Under Punkt 1 er det satt inn underpunkter for a og c. Dette for å forenkle for leverandøren hva disse to OECD-trinnene innebærer av konkrete tiltak i aktsomhetsvurderingen. Bør også b, d, e og f inneholde underpunkter for å forenkle for leverandøren hva disse trinnene innebærer av tiltak?</p>	<p>Ja, vi foretrekker kulepunkter på alle de underliggende punktene. Det er en fordel i en anbudsprosess, hvor det er ønskelig å «sjekke av» hvert krav ettersom vi tar frem dokumentasjon.</p>

Anbefalt kvalifikasjonskrav (2) – sporbarhet i leverandørkjeden

Kvalifikasjonskrav	Sporbarhet i leverandørkjeden	Lyrecos kommentar
Formål med kvalifikasjonskravet	Formålet med kvalifikasjonskravet er å kontrollere at leverandøren kan dokumentere at de har sporbarhet i leverandørkjeden for kontraktens gjenstand.	

Formulering av kvalifikasjonskravet	Leverandøren skal redegjøre firmanavn, adresse og kontaktinformasjon for produksjonsenhet(er) hvor sammenstilling (det siste leddet i produksjonsprosessen der komponenter og deler settes sammen til det ferdige produktet) skjer.	
Dokumentasjon:	Leverandøren fyller ut produksjonsenheter i produkt skjemaet, for følgende utvalgte produkter: [...] Leverandøren redegjør for firmanavn, adresse og kontaktinformasjon for produksjonsenhet(ene) hvor oppgitte produkter: [x,y,z] er tilvirket.	
Informasjon om kvalifikasjonskravet	Enkelte industrier og bransjer har utviklet høy grad av sporbarhet. Etter matinformasjonsforskriften, skal blant annet frukt, grønnsaker og ferdigforpakkede matvarer være merket med opprinnelsesland og diverse andre krav til sporbarhet i leverandørkjeden. Produktkontrollloven, som omfatter alle produkter som kan føre til helseskade eller miljøforstyrrelse, krever sporbarhet i leverandørkjeden. Omfattede virksomheter må ha systemer på plass for å dokumentere og spore produktenes opprinnelse og bevegelser gjennom leverandørkjeden. Andre industrier og bransjer har ikke hatt samme plikt til å redegjøre for sporbarhet. I en tid preget av krig og konflikt er sikkerhet og beredskap i forhold til ansvarlig og bærekraftig styring av leverandørkjeder et sentralt tema. Et minste nivå av sporbarhet bør derfor være til sammenstillingsledd i leverandørkjeden. Det er derfor viktig at oppdragsgiver forsikrer seg om at leverandørene har kunnskap om leverandørkjeden, fordi produkter og komponenter kan vise seg å være ulovlig fremstilte eller inneholde helsefarlige stoffer. Det finnes en rekke selskaper som kan vise til sporbarhet i hele leverandørkjeden.	
Spørsmål:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kan det være rimelig å bruke et kvalifikasjonskrav der leverandører skal redegjøre for produksjonssted lenger ned i leverandørkjeden enn sammenstillingsleddet? Hvis ja, for hvilke produktkategorier kan dette være forholdsmessig? 2) Når er det forholdsmessig å avvise leverandører som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene til sporbarhet i leverandørkjeden? 3) Hvordan skal oppdragsgiver forholde seg til merkevareprodusenter som ikke er villige å oppgi produksjonssted, tross at slik informasjon er belagt med taushetsplikt og unntatt offentligheten? 	<p>1. Vår vurdering er at bransjen ikke er helt moden nok til at dette er et hensiktsmessig kvalifikasjonskrav på generell basis. For noen produktområder, som for eksempel tømmerbaserte produkter, vil dette kunne fungere.</p> <p>2. Dersom dette er relatert til punkt 1) fremstår det med dagens modenhetsnivå på bransjenivå som prematurt.</p> <p>3. Sammenstillingssted er informasjon som bør kunne kreves fra alle leverandører. Lyreco krever dette i dag.</p>

Kravspesifikasjon	Bærekraftig produksjon	Lyreco kommentar
Formål med kravspesifikasjonen	Formålet er at leverandøren kan dokumentere at kontraktens gjenstand er bærekraftig produsert med respekt for grunnleggende menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljøhensyn og antikorrupsjon.	

Formulering av kravspesifikasjonen	Kontraktens gjenstand skal være bærekraftig produsert. Punkt 1 i DFØ og EHNs foreslåtte kontraktsvilkår for bærekraftige leverandørkjeder skal etterleves.	
Dokumentasjon:	<p>Leverandøren skal fylle inn i produktskjemaet hvilke av de utvalgte produktene som er kontrollert bærekraftig produksjon og oppgi hvilken dokumentasjon som bekrefter dette.</p> <p>I produktskjemaet skal det krysses av for hvilke av de utvalgte produktene som enten har en merkeordning (for eksempel TCO Certified, Fairtrade or OEKO-TEX Standard 100) som bekrefter at produktet er bærekraftig produsert, eller som har dokumentasjon som viser at produksjonsenheten hvor produktet er produsert, er kontrollert for bærekraftig produksjon.</p> <p>Dokumentasjon av hvorvidt produktene er bærekraftig produsert er en merkeordning som er fastsatt av tredjepart uavhengig anerkjent organisasjon. Merkeordningen skal være godkjent av International Trade Center og finnes søkbar i StandardsMap</p> <p>Annen dokumentasjon som kan brukes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon som tilsier at kontraktens gjenstand er produsert på en produksjonsenhet er SA8000 sertifisert, har signert The Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh, The Pakistan Accord on Health and Safety in the Textile and Garment Industry, eller tilsvarende. • Dokumentasjon som tilsier at kontraktens gjenstand kommer fra en produksjonsenhet med et anerkjent HMS ledelsessystem (for eksempel ISO45001) eller anerkjent miljøledelsessystem (for eksempel ISO14001). • Revisjonsdokumentasjon basert på SA8000 eller SMETA 4-pillar revisjonsprotokoll, eller tilsvarende internasjonalt anerkjent revisjonsprotokoll. Revisjonene skal gjennomføres av revisor som er tredjepartssertifisert av SAAS, AAC, ISO19011 eller tilsvarende. Dokumentasjonen får ikke være eldre enn 12 måneder. 	
Informasjon om kravspesifikasjonen	<p>Gjennom markedsundersøkelser kan oppdragsgiver undersøke om leverandørene kan tilby produkter med merkeordning eller om det gjennomføres tredjepartsrevisjon ved produksjonsenhetene. Dette minsker dokumentasjonsbyrden for leverandørene og frigjør tid for oppdragsgiver.</p> <p>Markedsdialog er viktig ved bruk av dette krav. Hvis det ikke er tilstrekkelig antall leverandører som kan oppfylle kravet, kan tildelingskriterier brukes til å premiere leverandører som kan tilby bærekraftig produserte varer. Alternativt kan man premiere leverandører som kan tilby et større antall bærekraftig produserte varer enn det som stilles krav til.</p> <p>Etisk handel Norge har oversikt over sertifiserings- og merkeordninger for bærekraftig produksjon.</p>	Tilgang via denne lenken krever samtykke til å bli kontaktet om medlemskap i Etisk handel Norge. Vi anbefaler at man velger en åpen kilde.
Spørsmål:	For å oppfylle kravet til bærekraftig produksjon: Bør hver enkelt produksjonsenhet revideres for bærekraftig produksjon eller er det tilstrekkelig å gjennomføre stikkprøver på enkelte produksjonsenheter?	Her kan systematiske stikkprøver være hensiktsmessig.

	Eksempelvis tilbyr kaffeleverandører kaffe som 100% produsert på plantasjer som er 3.partsrevidert for bærekraftig produksjon. Det tilbys også kaffe der det har blitt gjennomført stikkprøve-revisjoner på enkelte av plantasjene. Det vil si at det er kaffe fra plantasjer som ikke blitt revidert som er blandet med kaffe fra reviderte plantasjer.	
--	--	--

Tildelingskriterium	Oversikt over leverandørkjeden	Lyrecos kommentar
Formål med tildelingskriteriet	Formålet er å premiere leverandører som kan dokumentere oversikt over leverandørkjeden for kontraktens gjenstand.	
Formulering av tildelingskriteriet	<p>Tilbyder premiers dersom;</p> <p>leverandøren redegjøre for firmanavn, adresse og kontaktinformasjon for følgende trinn i leverandørkjeden til produkter [x,y,z]:</p> <p>1)Sammenstilling (det siste leddet i produksjonsprosessen der komponenter og deler settes sammen til det ferdige produktet).</p> <p>2) Komponentproduksjon (den leddet i produksjonsprosessen der komponentene som inngår i det ferdige produktet lages).</p> <p>3)Råvareuttak (den leddet i produksjonsprosessen der råvaren som inngår i hovedkomponentene utvinnes).</p> <p>Leverandøren blir premiert for hvor mange ledd i leverandørkjeden de kan vise for følgende produkter: [Oppdragsgiver fyller ut].</p>	
Dokumentasjon:	<p>Leverandøren fyller ut produksjonsenheter i Oppdragsgivers produktskjema, for følgende utvalgte produkter: [x,y,z].</p> <p>Leverandøren redegjør for firmanavn, adresse og kontaktinformasjon i leverandørkjeden for oppgitte trinn i leverandørkjeden.</p> <p>Oppdragsgiver har valgt følgende produkter som leverandøren kan vise adresse for produksjonssted av komponenter for: [x,y,z]. For eksempel grafikkort og prosessor og lagringsenheter for PCer eller mobiltelefoner.</p> <p>Oppdragsgiver har valgt følgende produkter i hovedkomponentene [x,y,z] hvor leverandøren kan vise hvilke råvarer som komponentene inneholder og hvor de stammer fra: [x,y,z].</p> <p>Leverandørene premieres ut fra antall oppgitte ledd i leverandørkjeden per utvalgte produkter: [x,y,z].</p>	
Informasjon om tildelingskriteriet	<p>Oppdragsgivere anbefales å premiere leverandører som har kunnskap og oversikt over leverandørkjedene.</p> <p>Enkelte industrier og bransjer har utviklet høy grad av sporbarhet. Etter matinformasjonsforskriften, skal blant annet frukt, grønnsaker og ferdigforpakkede matvarer være merket med opprinnelsesland og diverse andre krav til sporbarhet i leverandørkjeden.</p> <p>Produktkontrolloven, som omfatter alle produkter som kan føre til helseskade eller miljøforstyrrelse, krever sporbarhet i leverandørkjeden. Omfattede virksomheter må ha systemer på plass for å dokumentere og spore produktenes opprinnelse og bevegelser gjennom leverandørkjeden. Andre</p>	

	<p>industrier og bransjer har ikke hatt samme plikt til å redegjøre for sporbarhet.</p> <p>I en tid preget av krig og konflikt er sikkerhet og beredskap i forhold til ansvarlig og bærekraftig styring av leverandørkjeder et sentralt tema. Det er derfor viktig at oppdragsgiver forsikrer seg om at leverandørene har kunnskap om leverandørkjeden, fordi produkter og komponenter kan vise seg å være ulovlig fremstilte eller inneholde helsefarlige stoffer. Det finnes en rekke selskaper som kan vise til sporbarhet i hele leverandørkjeden.</p> <p>For eksempel har Fairphone publisert et interaktivt kart over sine leverandørkjeder med informasjon om hvilke produkter som tilvirkes på de forskjellige produksjonsenhetene. Fairphone oppgir videre hvor produksjonsenhetene for hovedkomponenter og lokalisasjonen for råvareuttak til hovedkomponentene befinner seg: https://www.fairphone.com/en/impact/source-map-transparency/</p>	
Spørsmål:	Bør leverandører bli premiert dersom de i tillegg offentliggjort en leverandørliste?	Et slikt krav egner seg foreløpig best i konkurranser med få produkter og enkle verdikjeder. I vår bransje er det omfattende og komplisert å publisere en slik oversikt, og det vil kreve verktøystøtte. Vi regner med at det vil skje mye på dette området fremover.

Tildelingskriterium Levelønn/leveinntekt		Lyrecos kommentar
Formål med tildelingskriteriet -	Formålet er å premiere leverandører som legger til rette for levelønn eller leveinntekt ved produksjon av kontraktens gjenstand.	
Formulering av tildelingskriteriet	<p>Tilbyder premieres dersom;</p> <ol style="list-style-type: none"> Leverandøren kan vise til retningslinjer om at levelønn eller leveinntekt skal utbetales ved produksjon av kontraktens gjenstand. Informasjonen skal være offentlig tilgjengelig på leverandørens nettsider. Leverandøren kan vise til aktiv deltakelse i levelønn eller leveinntekts-flerpartsinitiativer under produksjon av kontraktens gjenstand. Initiativene skal være fasilitert av sivilsamfunnsorganisasjoner, overstatlig organisasjon, bransjeorganisasjoner eller tilsvarende. Informasjonen skal være offentlig tilgjengelig på leverandørens nettsider. Leverandøren kan vise til den metodikk som brukes for å beregne levelønnsnivå eller leveinntekt ved produksjon av kontraktens gjenstand. Levelønnsnivå eller leveinntekt skal være beregnet i henhold til Anker-metoden eller tilsvarende metode. Informasjonen skal være offentlig tilgjengelig på leverandørens nettsider. Leverandøren kan vise til en innkjøpspraksis som bidrar til å redusere gapet mellom estimert levelønn eller leveinntekt og nåværende lønnsnivå eller lønnsinntekt ved produksjon av kontraktens gjenstand. Aker-metoden eller OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt eller tilsvarende metode skal 	<p>Det bør presiseres om samtlige punkter skal være oppfylt for at punktet skal gi uttelling</p> <p>Til punkt 2: Det bør presiseres hva som godkjennes her.</p>

	brukes. Informasjonen skal være offentlig tilgjengelig på leverandørens nettsider.	
Dokumentasjon:	<p>1. Leverandøren har publisert en offentlig forpliktelse til å fremme levelønn eller leveinntekt ved produksjon av kontraktens gjenstand. Dette tilsvarer trinn 1 i OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt. Lenke til nettside der denne informasjon er publisert skal legges ved.</p> <p>2. Leverandøren deltar aktivt i levelønn eller leveinntektsflerpartsinitiativer under produksjon av kontraktens gjenstand. Initiativene er fasilitert av for eksempel sivilsamfunnsorganisasjoner, overstatlig organisasjon, bransjeorganisasjoner eller tilsvarende. Lenke til leverandørens nettside der informasjon er publisert legges ved.</p> <p>3. Leverandøren har offentlig tilgjengelig informasjon om levelønnsnivåer sammenlignet med nåværende lønnsnivå ved utvalgte produksjonsenheter der kontraktens gjenstand er produsert. Dette tilsvarer trinn 2 i OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt. Lenke til nettside der denne informasjon er publisert skal legges ved.</p> <p>4. Leverandøren har offentlig tilgjengelig informasjon om hvordan leverandørens innkjøpspraksis bidrar til å redusere gapet mellom nåværende lønn/inntekt og estimert levelønn/leveinntekt i leverandørkjeder under produksjon av kontraktens gjenstand. Dette tilsvarer trinn 3 i OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt. Lenke til leverandørens nettside der informasjon er publisert legges ved.</p>	
Informasjon om tildelingskriteriet	<p>Lønn og inntekter som er under et nivå som er nødvendig for å oppnå anstendige levevilkår og unngå fattigdom, oppstår når prispress fra kjøpende virksomheter videreføres nedover i leverandørkjeden. OECD har utviklet retningslinjer for ansvarlig næringsliv som inkluderer prinsipper for levelønn.</p> <p>Ifølge ILO er over en milliard arbeidere i verden arbeidende fattige. Det vil si at 1/3 av arbeiderne i de globale leverandørkjedene ikke har en lønn de kan leve av. En av rotorsakene til brudd på grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden er knyttet til fattigdom og at arbeidere ikke kan overleve på lønnen de får utbetalt.</p> <p>Eksempelvis er minimumslønnen 80 % lavere enn en levelønn i Bangladesh, der mesteparten av verdens tekstilproduksjon skjer. Det samme gjelder i mange andre industrier, som for eksempel i kaffeindustrien, der det er et kjent problem at betalingen til kaffebøndene er under leveinntektsnivå.</p> <p>En levelønn er en lønn som, i henhold til ILOs definisjon, er tilstrekkelig til å dekke levekostnadene for en husholdning, inkludert mat, bolig, helsevesen, utdanning, transport og sparing til uforutsette hendelser. OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt gir konkret veiledning om hvordan virksomheter skal adressere gapet mellom levelønn/leveinntekt og den reelle lønnen/inntekten arbeiderne i leverandørkjeden får utbetalt.</p> <p>Anker-metoden er den anerkjente standarden, som OECD, Global Compact, CSR, CSDDD og tvangsarbeidsforordningen refererer til som metode for å fastsette levelønn og leveinntekt. Anker-metoden er en anerkjent tilnærming som beregner lønninger basert på</p>	

	<p>regionale levekostnader. Metoden tar hensyn til sentrale varer og tjenester som er nødvendige for å opprettholde en anstendig levestandard. Anker-metoden er tilpasset ILO prinsippene for utregning av levelønn.</p> <p>Ved å premiere leverandører som aktivt arbeider for en innkjøpspraksis som reduserer gapet mellom nåværende lønn/inntekt og estimert levelønn/leveinntekt, minskes risikoen for brudd de grunnleggende menneskerettighetene i leverandørkjeden.</p> <p>Veiledning om hvordan virksomheter kan sikre at de betaler tilstrekkelig for sine varer og tjenester for å muliggjøre at levelønn/leveinntekt utbetales finnes i OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for levelønn og leveinntekt.</p> <p>Forbrukertilsynet og Global Compact er andre informasjonskilder.</p>	
Spørsmål:	Skal det i veiledningen om dette tildelingskriteriet anbefales at det kun vurderes brukt i forbindelse med kvalifikasjonskrav (1)?	Ja, dette virker hensiktsmessig.

Lørenskog, 30.06.25